

ĮMONĖS BANKROTO PROCESO INICIJAVIMAS

1. PAREIŠKIMAS DĖL BANKROTO BYLOS IŠKĖLIMO TEISME

Pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo pagrindai.

Pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo pagrindai reglamentuoti Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (Žin., 2001, Nr. 31-1010) (toliau – ĮBĮ) 4 str.:

- 1) įmonė laiku nemoka darbo užmokesčio ir su darbo santykiais susijusių išmokų;
- 2) įmonė laiku nemoka už gautas prekes, atliktus darbus (paslaugas), negrąžina kreditų ir nevykdo kitų sandoriais prisiimtų turtinių įsipareigojimų;
- 3) įmonė laiku nemoka įstatymų nustatytų mokesčių, kitų privalomųjų įmokų ir (arba) priteistų sumų;
- 4) įmonė viešai paskelbė arba kitaip pranešė kreditoriui (kreditoriams), kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų. Viešu paskelbimu taip pat laikomas šios informacijos paskelbimas Įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas) interneto svetainėje;
- 5) įmonė neturi turto ar pajamų, iš kurių galėjo būti išieškomos skolos, ir dėl šios priežasties antstolis grąžino kreditoriui vykdomuosius dokumentus.

Asmenys, turintys teisę kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo

ĮBĮ 5 str. pateikiamas sąrašas asmenų, kurie turi teisę pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo:

- 1) **kreditorius (kreditoriai);**
- 2) **savininkas (savininkai);**
- 3) **įmonės administracijos vadovas.**

Tais atvejais, kai įmonę likviduojant įmonių veiklą reglamentuojančių kitų įstatymų nustatyta tvarka, išaiškėja, kad ji negalės įvykdyti visų savo įsipareigojimų, pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo privalo pateikti likviduojamos **įmonės likvidatorius**.

Pažymėtina, jog šis asmenų sąrašas yra baigtinis, todėl jokie kiti asmenys pareiškimo dėl bankroto bylos įmonei iškėlimo pateikti teismui negali, išskyrus tam tikras išimtis – ĮBĮ 1 str. 2 d. nustatyta, kad juridinių asmenų veiklą reglamentuojančiuose specialiuose įstatymuose gali būti nustatyti bankroto proceso ypatumai. Taigi kituose įstatymuose, kurie reglamentuoja atskirų rūšių juridinių

asmenų veiklą, kaip, pvz., Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 94-4246; 2011, Nr. 145-6816), Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas (Žin., 2002, Nr. 91-3891), gali būti nustatyti ir kiti asmenys, turintys teisę inicijuoti bankroto bylos išskėlimą įmonei: vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 144 str. 2 d., 3 d., pareiškimą teismui dėl bankroto bylos išskėlimo pateikia draudimo priežiūros institucija, o jei pareiškimą teismui dėl bankroto bylos išskėlimo teikia kiti asmenys (įvardinti ĮBĮ 5 str. 1 d.), teismas, prieš priimdamas sprendimą iškelti bankroto bylą, privalo gauti priežiūros institucijos išvadą dėl draudimo įmonės nemokumo; remiantis Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 57 str. 5 d., pareiškimą teismui dėl bankroto bylos išskėlimo finansų įstaigai turi teisę pateikti jos dalyviai, likvidatorius (likvidacinė komisija), administracijos vadovas, kreditorius (kreditoriai), o finansų įstaigai, teikiančiai licencines finansines paslaugas, – ir priežiūros institucija.

Kreditoriaus (kreditorių) pareiškimas teismui dėl bankroto bylos išskėlimo.

Kreditoriai, jeigu yra bent viena iš ĮBĮ 4 str. 1, 2 ir 3 p. nurodytų sąlygų, t.y. 1) įmonė laiku nemoka darbo užmokesčio ir su darbo santykiais susijusių išmokų; 2) įmonė laiku nemoka už gautas prekes, atliktus darbus (paslaugas), negrąžina kreditų ir nevykdo kitų sandoriais prisiimtų turtinių įsipareigojimų; 3) įmonė laiku nemoka įstatymų nustatytų mokesčių, kitų privalomųjų įmokų ir (arba) priteistų sumų, pasibaigus 30 dienų terminui nuo pranešimo apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos išskėlimo įteikimo įmonei kreditorius (kreditoriai) gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos išskėlimo. Tačiau pirmiausia, kaip minėta, kreditorius (kreditoriai) turi kreiptis į įmonę su pranešimu apie ketinimą inicijuoti bankroto procedūras įmonei. ĮBĮ 6 str. 2 d. nustatyta, kad kreditorius (kreditoriai) apie savo ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos išskėlimo turi pranešti įmonei **raštu registruotu laišku** arba **per kurjerį** ar **antstolį**. Tuo atveju, kai vienu iš nurodytų būdų pranešimo įteikti nepavyksta, kreditorius (kreditoriai) turi išsiųsti pranešimą įmonės **buveinės adresu**. Pranešimas laikomas įteiktu praėjus penkioms dienoms nuo jo išsiuntimo. Pranešime nurodomi įmonės neįvykdyti įsipareigojimai ir įspėjama, kad jeigu jie nebus įvykdyti per šiame pranešime nurodytą laikotarpį, kreditorius (kreditoriai) kreipsis į teismą dėl bankroto bylos išskėlimo įmonei. Įsipareigojimams įvykdyti kreditorius (kreditoriai) nustato ne trumpesnę kaip 30 dienų laikotarpį nuo pranešimo įteikimo dienos. Pažymėtina, jog tokia išankstinė neteisminė ginčo dėl bankroto bylos sprendimo tvarka yra privaloma kreditoriui. Jeigu prie kreditoriaus pareiškimo nėra pridėtas pranešimas skolininkui su perspėjimu apie galimą bankroto procedūros inicijavimą, teismas turi priimti nutartį dėl trūkumų pašalinimo, o jeigu

pareiškima padavęs asmuo jų nepašalina, – nutartį grąžinti pareiškimą ieškovui (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 2001 m. gruodžio mėn. 21 d. nutarimas Nr. 33; „Dėl įstatymų taikymo įmonių bankroto byloje“*). Taigi prie pareiškimo iškelti bankroto bylą turi būti pridėti įrodymai (tai gali būti pašto įstaigos patvirtinimas, kad skolininkui buvo įteiktas registruotas laiškas, iš antstolio, kurjerio gauta pažyma apie dokumento įteikimą), kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (Žin., 2002, Nr. 36-1340) (toliau – CPK) nustatyta tvarka buvo pranešta įmonei apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, taip pat įrodymai, kad kreditorius (kreditoriai) įmonei įteikė pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašus, bei pranešimo įmonei apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo kopija.

ĮBĮ 6 str. 3 d. nustato vieną išimtį, leidžiančią nesilaikyti išankstinės neteisminės ginčo dėl bankroto bylos iškėlimo sprendimo tvarkos: tuo atveju, jeigu įmonė neturi turto ar pajamų, iš kurių galėjo būti išieškomos skolos, ir dėl šios priežasties antstolis grąžino kreditoriui vykdomuosius dokumentus, ir kreditorius ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo vykdomųjų dokumentų grąžinimo dienos kreipėsi į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, pateikiant pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei, kreditorius neprivalo pranešti įmonei apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo ir nustatyti ne trumpesnę kaip 30 dienų laikotarpį įsipareigojimams įvykdyti.

Laikytis išankstinės neteisminės ginčo dėl bankroto bylos iškėlimo sprendimo tvarkos taip pat nėra būtina tais atvejais, kai, vadovaujantis ĮBĮ 12 str. ([plačiau žr. 2 skyrių](#)), kreditorių susirinkimas nepriima nutarimo bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka, jeigu pareiškimas teismui pateikiamas ne vėliau kaip per 30 dienų po kreditorių susirinkimo (ĮBĮ 12 str. 5 d.).

Dar viena išimtis, kuriai esant kreditorius neprivalo laikytis išankstinės neteisminės ginčo dėl bankroto bylos iškėlimo sprendimo tvarkos, kyla iš teismų praktikos. Remiantis Lietuvos apeliacinio teismo civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008-04-17 nutartimi c. b. Nr. 2-236/2008, kreditorius, kuris pakartotinai kreipiasi į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, ir šis kreipimasis grindžiamas tais pačiais neįvykdytais įsipareigojimais, o prie pirmojo pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo buvo pridėti įrodymai, kad įmonei buvo pateiktas pranešimas apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos šiai įmonei iškėlimo su nurodytu 30 dienų laikotarpiu įsipareigojimams įvykdyti, pakartotinai laikytis ikiteisminės ginčo sprendimo tvarkos nėra privaloma.

Įmonės likvidatoriaus pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo.

Jeigu tuo metu, kai įmonė likviduojama įmonių veiklą reglamentuojančių kitų įstatymų nustatyta tvarka, išaiškėja, kad ji negalės įvykdyti visų savo įsipareigojimų, įmonės likvidatorius **privalo** nedelsdamas sustabdyti visus mokėjimus ir ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šios būklės nustatymo dienos pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškelimo įmonei. Prie pareiškimo teismui pridedami įmonės kreditorių ir skolininkų sąrašai, kuriuose nurodomi jų adresai, įsipareigojimų ir skolų sumos, atsiskaitymo terminai bei finansinės ataskaitos (balansas ir pelno (nuostolių) ataskaita) nuo sprendimo likviduoti įmonę priėmimo dienos iki pareiškimo padavimo dienos, ir įrodymai, kad CPK nustatyta tvarka įvykdyti ĮBĮ 7 str. 3 d. nustatyti reikalavimai, t.y., pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašai pateikti įmonės savininkui (savininkams).

Įmonės vadovo, savininko (savininkų) pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškelimo.

Jeigu įmonė negali ir (arba) negalės atsiskaityti su kreditoriumi (kreditoriais) ir šis (šie) nesikreipė į teismą dėl bankroto bylos iškelimo arba įmonė viešai paskelbė arba kitaip pranešė kreditoriui (kreditoriams), kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų, įmonės vadovas, savininkas (savininkai) **privalo** pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškelimo. Minėtame pareiškime teismui nurodomos priežastys, dėl kurių įmonė kreipiasi, kad būtų iškelta bankroto byla. Prie pareiškimo pridedami įmonės kreditorių ir skolininkų sąrašai, kuriuose nurodomi jų adresai, įsipareigojimų ir skolų sumos, atsiskaitymo terminai, praėjusių finansinių metų ir ataskaitinių finansinių metų laikotarpio iki pareiškimo pateikimo dienos finansinių ataskaitų rinkinys, informacija apie teismuose iškeltas bylas ir išieškojimus ne ginčo tvarka, įkeistą turtą ir kitus įsipareigojimus. Tais atvejais, kai pareiškimą dėl įmonės bankroto bylos iškelimo teikia teismui įmonės vadovas, kartu prie pareiškimo turi būti pateikti įrodymai, kad CPK nustatyta tvarka šio pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašai buvo pateikti įmonės savininkui, o kai pareiškimą teismui teikia savininkas (savininkai) – įrodymus, kad nurodyti dokumentai buvo įteikti įmonei. Jeigu pareiškimas yra pateikiamas tuo pagrindu, jog įmonė viešai paskelbė arba kitaip pranešė kreditoriui (kreditoriams), kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų, papildomai turi būti pateikti įrodymai, jog buvo įvykdyta ir ši sąlyga. Paminėtina, jog viešu paskelbimu taip pat laikomas šios informacijos paskelbimas ĮBĮ 11 str. 10 d. nurodytos Vyriausybės įgaliotos institucijos, t.y. Departamento, interneto svetainėje Departamento direktoriaus 2012-03-06 įsakymo Nr. V-22 „Dėl viešo skelbimo apie įmonės įsipareigojimų nevykdymą įmonių bankroto valdymo departamento prie Ūkio ministerijos interneto svetainėje taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 31-1482) nustatyta tvarka. Pavyzdinę prašymo

paskelbti tokią informaciją formą bei įmonių, negalinčių arba neketinančių vykdyti įsipareigojimus, sąrašą galima rasti interneto adresu www.bankrotodep.lt. Teismui gali būti pateikiami ir kiti bankroto bylai svarbūs dokumentai. Kai pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo pateikia teismui įmonės vadovas (savininkas), ĮBĮ nenumato išankstinės ginčo sprendimo ne teisme tvarkos.

Atkreiptinas dėmesys, jog įmonės likvidatorius, savininkas (savininkai) bei įmonės vadovas yra asmenys, kurie, skirtingai nei įmonės kreditoriai, **privalo** inicijuoti bankroto bylą įmonei. Už šios pareigos nevykdymą laiku gali kilti civilinė bei administracinė atsakomybė. ĮBĮ 8 str. 4 d. numatyta, jog įmonės vadovas ar kitas asmuo (asmenys), įmonėje turintis teisę priimti atitinkamą sprendimą, privalo padengti žalą, kurią kreditoriai patyrė dėl to, kad įmonė pavėlavo pateikti teismui pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (Žin., 1985, Nr. 1-1) 50⁽⁶⁾ str. numatyta, jog įmonių ir įstaigų kreditorių teisių pažeidimas (kreditorių reikalavimų tenkinimo eilės ir tvarkos pažeidimas, *pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo teismui nepateikimas*, kreditorių susirinkimų nesušaukimas įstatymų numatytais atvejais) užtraukia baudą *įmonių ir įstaigų administracijų vadovams* ar administratoriams nuo penkių tūkstančių iki dešimties tūkstančių litų.

Kiti reikalavimai pareiškimui dėl bankroto bylos iškėlimo.

Be specialiųjų minėtų ĮBĮ nustatytų reikalavimų pareiškimui dėl bankroto bylos iškėlimo, pareiškimas turi atitikti bendruosius CPK 111 str. nustatytus reikalavimus, keliamus procesinių dokumentų turiniui, ir bendruosius CPK 135 str. nustatytus ieškiniams keliamus reikalavimus. Pareiškimas paduodamas atsakovo – įmonės, kuriai siekiama iškelti bankroto bylą, buveinės apygardos teismui. Pažymėtina, jog vadovaujantis CPK 83 str. 9 d., ieškovai bankroto bylose nuo žyminio mokesčio atleidžiami. Kadangi teisę pateikti pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo turi tik tam tikri subjektai, numatyti ĮBĮ 5 str. (arba kiti atskirų juridinių asmenų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose įvardinti asmenys, turintys teisę inicijuoti bankroto bylą), asmuo, teikiantis teismui pareiškimą iškelti įmonės bankroto bylą, taip pat privalo pridėti dokumentus, įrodančius, jog yra vienas iš ĮBĮ 5 str. nurodytų subjektų. Į teismą kreipiantis įmonės savininkui, administracijos vadovui ar likvidatoriui, kartu turėtų būti pridedami administracijos vadovo, likvidatoriaus paskyrimo dokumentai ar savininko nuosavybės teisės į įmonę (jos akcijas ar kt.) patvirtinantys dokumentai. Tuo tarpu įmonės kreditorius, kreipdamasis į teismą, turi pateikti dokumentus, patvirtinančius jo, kaip įmonės kreditoriaus, statusą, pvz., teismo sprendimą, patvirtinantį kreditoriaus reikalavimą, antstolio potvarkį

grąžinti vykdomąjį dokumentą išieškotojui, nes skolininkas neturi turto ar pajamų, iš kurių gali būti išieškoma, paskolos sutartį, pažymą apie nesumokėtą darbo užmokestį, PVM sąskaitą-faktūrą ir kt.

Vadovaujantis ĮBĮ 11 str. 2 d., asmuo, pateikdamas pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei, turi pasiūlyti teismui bankroto administratoriaus kandidatūrą. Administratoriaus kandidatūros neprivalo siūlyti pareiškimą dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo teikiantys įmonės darbuotojai – tokiu atveju teisės aktų nustatyta tvarka administratoriaus kandidatūrą administruoti įmonę pasiūlys Departamentas. Pažymėtina, jog ir kiti ĮBĮ 5 str. (įmonės kreditoriai, savininkas (savininkai), administracijos vadovas, likvidatorius) išvardyti asmenys, nepaisant to, kad nepateikė pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei, taip pat turi teisę pasiūlyti teismui administratoriaus kandidatūrą (pažymėtina, jog nuo pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo priėmimo dienos įmonės kreditoriai laikomi turinčiais teisinį suinteresuotumą ir turi teisę kreiptis į teismą su prašymu įtraukti juos į bylą trečiųjų asmenų, nepareiškiančių savarankiškų reikalavimų, teisėmis; teismui kartu su prašymu turi būti pateikiami kreditoriaus reikalavimo teisę įmonei patvirtinantys įrodymai). Asmenų, teikiančių įmonių bankroto administravimo paslaugas, sąrašas bei jų kontaktiniai duomenys yra nurodyti Departamento interneto svetainėje www.bankrotodep.lt.

Supaprastintas bankroto procesas.

Įmonės bankroto procedūros negali būti sėkmingai vykdomos ir užbaigiamos, jeigu įmonė neturi pakankamai turto, iš kurio galėtų būti tenkinamos įmonės bankroto proceso metu susidariusios įmonės bankroto administravimo išlaidos. Tais atvejais, kai teismas daro pakankamai pagrįstą prielaidą, kad įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti, jis pasiūlo asmeniui, pateikusiam pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei, įmokėti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nurodyto pasiūlymo dienos į teismo depozitinę sąskaitą teismo nustatytą sumą, tačiau ne didesnę kaip dešimt tūkstančių litų (tokia suma laikoma pakankama teismo ir administravimo išlaidoms padengti). Jeigu nurodytas asmuo teismo nustatytu laiku įmoka teismo nustatytą sumą, bankroto byla gali būti keliama ir nagrinėjama supaprastinto bankroto proceso tvarka, o įmokėta į teismo depozitinę sąskaitą pinigų suma yra naudojama teisėjo, nagrinėjančio bankroto bylą, nurodymu teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti.

Pagal ĮBĮ 10 str. 11 d., kai minėtą sumą įmoka įmonės kreditorius, siekiantis įmonės bankroto bylos iškėlimo, jis turi teisę kreiptis į teismą, prašydamas priteisti įmokėtą sumą iš įmonės vadovo, savininko (-ų) dėl to, kad šis (šie) įmonei tapus nemokia nepateikė pareiškimo teismui dėl

bankroto bylos iškelimo įmonei. Įmonės vadovas, savininkas (savininkai) kreditoriui atsako solidariai (kreditorius turi teisę reikalauti, kad prievolę įvykdytų tiek visi ar keli skolininkai bendrai, tiek bet kuris iš jų skyrium, be to, tiek ją visą, tiek jos dalį (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. 74-2262) (toliau – CK) 6.6 str. 4 d.)).

Jeigu pardavus neįkeistą įmonės turtą ir reikalavimo teises gaunama lėšų daugiau, negu reikia teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti, bet gauta suma nėra dvigubai didesnė, nei reikia minėtoms išlaidoms padengti, ir likusiomis lėšomis visiškai patenkinami įmonės darbuotojų – kreditorių reikalavimai, susiję su darbo santykiais, tenkinti, lėšomis, kurios dar liko, gali būti atlyginama kreditoriui, pateikusiam pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškelimo ir įmokejusiai į teismo depozitinę sąskaitą teismo nustatytą sumą, kad įmonei galėtų būti keliama bankroto byla, nagrinėjama supaprastinto bankroto proceso tvarka. Jei šiam kreditoriui jau būtų priteista tam tikra suma iš įmonės vadovo, savininko (-ų), priteistos sumos dydžiu turėtų būti mažinama atlyginimo suma.

Tuo atveju, jeigu pareiškėjas laiku neįmoka teismo nustatytos sumos, teismas atsisako kelti bankroto bylą, išskyrus vieną išimtį – kai kreditorius pareiškimą dėl bankroto bylos iškelimo teikia dėl neįvykdytų reikalavimų, susijusių su darbo santykiais, reikalavimų atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga arba dėl mirties nuo nelaimingo atsitikimo darbe (ĮBĮ 10 str. 12 d.). Teismas, gavęs šių asmenų pareiškimą, ir nustatęs, kad įmonė neturi turto ar jo nepakanka teismo ir administravimo išlaidoms apmokėti, turi iškelti bankroto bylą, kuri bus nagrinėjama supaprastinto bankroto proceso tvarka. Teismas kartu nustato teismo ir administravimo išlaidų sumą, kuri negali būti didesnė kaip dešimt tūkstančių litų. Dėl šios sumos išieškojimo iš įmonės vadovo, savininko (-ų) į teismą kreipiasi teismo paskirtas administruoti įmonę bankroto administratorius.

Nuo įprasto bankroto proceso supaprastintas bankroto procesas skiriasi tuo, jog pagrindinis pastarojo proceso tikslas, skirtingai nei įprasto bankroto proceso, – ne patenkinti kreditorių interesus, o teisėtai ir operatyviai likviduoti nemokią įmonę. Supaprastinto bankroto proceso metu taikoma bankroto procedūra – likvidavimas, įmonės kreditorių susirinkimai nėra šaukiami. Visus klausimus (tarp jų – ir turto pardavimo tvarkos), ĮBĮ priskirtus spręsti kreditorių susirinkimui, sprendžia bankroto bylą nagrinėjantis teismas. Vadovaujantis ĮBĮ 13⁽¹⁾ str. 1 d., supaprastintas bankroto procesas negali trukti ilgiau kaip vienerius metus. Šis įstatyme nustatytas terminas yra imperatyvus ir negali būti pratęstas.

2. ĮMONĖS BANKROTO PROCESO INICIJAVIMAS NE TEISMO TVARKA

ĮBĮ numato galimybę vykdyti įmonės bankroto procesą ne tik teismo tvarka – bankroto procesas taip pat gali vykti ir ne teismo tvarka, tik tam būtinas įmonės kreditorių susirinkimo sutikimas. Šiuo atveju, jeigu įmonė negali ir negalės atsiskaityti su kreditoriumi (-iais), įmonės vadovas, savininkas (-ai), numatę siekti kreditorių sutikimo, kad bankroto procesas vyktų ne teismo tvarka, siūlymą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka privalo pranešti raštu kiekvienam kreditoriui, kartu nurodydami kreditorių susirinkimo datą ir vietą. Atkreiptinas dėmesys, jog įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka gali būti inicijuojamas ir vykdomas tik tuomet, kai tenkinamos kelios sąlygos: 1) teismuose nėra iškelta bylų, kuriose šiai įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų reikalavimai, susiję su darbo santykiais; 2) iš įmonės nėra išieškoma pagal teismų ar kitų institucijų išduotus vykdomuosius dokumentus.

Kreditorių susirinkimas šaukiamas ne vėliau kaip per 20 dienų nuo siūlymo bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka išsiuntimo kreditoriams dienos. Nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka gali priimti kreditorių susirinkimas, jeigu šiam nutarimui atviru balsavimu pritarė kreditoriai, kurių reikalavimų suma vertine išraiška sudaro **ne mažiau kaip 3/4** visų įmonės turimų įsipareigojimų, įskaitant ir tuos, kurių mokėjimo terminai nepasibaigę, sumos, esančios nutarimo priėmimo dieną. Jeigu kreditorių susirinkimas nepriima nutarimo bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka, įmonės kreditorius (-iai), savininkas (-ai), įmonės administracijos vadovas gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, tik šiuo atveju netaikomas reikalavimas kreditoriui (-iams) apie ketinimą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo pranešti įmonei, nustatant ne trumpesnę kaip 30 dienų laikotarpį nuo pranešimo įteikimo dienos įsipareigojimams įvykdyti, tačiau tai taikoma tik tuomet, jeigu pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikiamas ne vėliau kaip per 30 dienų po kreditorių susirinkimo.

Pažymėtina, jog vykdant bankroto procesą ne teismo tvarka, teismo kompetencijai priskirtus klausimus svarsto ir sprendžia įmonės kreditorių susirinkimas (skiria bankroto administratorių, tvirtina kreditorių reikalavimus įmonei ir kt.).